

956

DUC 06010

ההתנדבות

עד חגיון ההתנדבות במלחמת העולם השנייה
עשור לכניות הבריגדה לחזית

הוצאת "יבנה" תל אביב

כל הזכויות שמורות

העורכים: ישעיהו קלינוב
צבי שלוח

עריכה גדרפית: שמואל צור

התמונות באלבום זה הומצאו למכירת ע"י:
הארכין העיוני, ארכין צה"ל, ארכין העבודה לשכת העיתונות
ה满满的ית, בית ביאליק, מר נורמן לוריא, יהודה אונשטרק ואחרים

בהתנדבות

עלילת ההתנדבות של בני היישוב ובנותיו במלחמת העולם השנייה היא פרק מפואר בהיסטוריה הישראלית של מוננו. כל מי שהיה שותף בגופו לעלייה זו של גבורה וקרבן, שירות וסבל, מאמין וכיובש – תרם בפועל הענוע, ע"י מילוי חובה בשעת חירום, תרומה ישירה לעיצוב עתיד עמו.

בזכות חמשה הישגים קנחה תנועת התנדבות זאת את עולמה.ראשית, היא שיזמה ליישוב היהודי – בטרם הגיעו לעצמות – מעמד של עם לוחם וזכתה אותו מבחינה מוסרית בכרטיס כנסיה למשפחה העמים העצמאים. מילון היהודים שנלחמו בעבאות בעלי הברית נגד התליזן של עםם ועוכר המין האנושי – התגינו בתוקף חוקי ארעות מגורייהם. לעומת זה, רובות המתנדבים והמתנדבות בארץ התייעבו במערכה מתוך התעוරות רעונו הלאמי החפשי של העם היהודי שפעם בקרב היישוב והתנועה העזינית ועפ"י צו מוסדותיהם הנבחרים, שלא הייתה להם או שום סמכות של כפיה. התנדבותם ומלחמתם הפגינה בשעת הרת עולם את דבר תקומו של עם יהודי בארץ אבותיו, המחשל גורלו בידי עצמו ותבע לו זכות ומעמד של חבר שווה-זכויות בקרב אומות העולם.

שניית, היא סייעה לליקודם של בני היישוב מעדות ומשדרות שונות לחטיבה לאומית וחברתית אחת, צרפה את כולם יחד בכור המצדף של מיבחן עלין לכשור סבלם ולעוז רוחם והפיהה בהם רוח של מסירות לעם ועמייה על כבודו בשער-בת-רבים. הפלוגות היהודיות שהיו פורחות ברחבי היירות של מערב אסיה, צפון אפריקה ודרום אירופה היו גיבושים כה יהוד' במעטה עבא זר – תאים של חיים יהודים וארץ-ישראלים עצימים שהתגלמו במחנות עבא, שאבו תוכן וחישלו נכסי-עתיד מחוiot המלחמה הגורלית.

שלישית, ע"י גולת הכותרת שלה – החטיבה היהודית הלוחמת – זכתה התנועה כליה להגשים את משאת נפשה, אליה נכסף העם

כלו, בהניפה את דגל עין בחזיות הקרב עם אויבו בנפש. ההתנדבות העברית למלחמה הייתה כרוכה במאבק מר וממושך על זכות המתנדבים להלחם - על זכותם להגע במקובץ לכו ראמון של המערכה על דגלם העצמאי ובשם הלאומי המפורש, על מנת לנוקם כלוחמים את נקמת אחיהם שהובילו לשיטבה. בהגשתה השαιפה הזאת, שפעמה בלב רבבות, זכו אלפיים בשמו ובכחו של המחנה כלו. הבריגדה היהודית, שפעלה בחזיות ארבעים יום והשתתפה בהכרעת האביב בעפומ איטליה, שמשה סמל לאומי בולט גם להמוני לוחמים יהודים בעבאות בעלות-הברית, שהותם טושטשה ונעלמה בمعدרכה הכללית.

רבייעת, ההתנדבות הייתה ורווע שלווחה מהעם הנגאל בעין אל הגוליה הזרויה והנשמדת. וזהה משלחת-ישע המונית של היישוב אל קיבוצים יהודים נידחים בארץות המזורה ואל שארית הפליטה בגיא-הדריגא של אירופה. כל ייחודה עברית שנקלעה למקום ישוב יהודי בעפומ אפריקה הפנה מיד לנקודות מוקד של תחית ההכרה הלומית, חינוך עברי, הכשרה חלוצית, כמויה וכוננות לעלייה. במהלך שחזרה המתקדם של איטליה הופיעו חילוי, הפלוגות העבריות למיניהן לפני מחנות שארית הפליטה בשליחי ישועה ופדות, בנושאי הכאב הלאומי שנגאל מחלול, מבשרי, שחר העתיד אחריו ליל היסורים האפל. עם תום הקרבות לא נסתימה עליית הבריגדה אלא נפתח בה פרק חדש וሞהיר. דגלה היה לנס כינוס הפוזרים והעפלוותם לארץ. שיירות מכל קצוות היבשת העקובה מדם נהרו לאותה פנת קסם בה הטרכזה באלאפייה נציגות ארץ-ישראל הלוחמת והמצילה. חוליות של חילוי, הבריגדה שוטטו על פני ריכוז הפליטים ברחבי אירופה, הביאו לכולם את בשורת העלייה, גיבשו את אפר האדים שstrand מהcabשנים לעבריות זוקפת-קומה התובעת זכותה לח'ים חדשים במולדת. גל העלייה הגדול שעורדו וארגנו חילאים היה הפרק הראשון בתהיליך המופלא של קיבוץ גלויות שלאחר השואה, אשר החל עם גמר המלחמה העולמית והוגבר בתנופה משיחית עם קום המדינה.

חמישית, התנועה הזאת הייתה שלב כביר-ערך ואפשר מכרייע בשליבי צמיחתו וגידולו של הכת העברי המזמין עד להיווט לעבא ההגנה לישראל. כל, נשך לא ידענות במחתרת ההגנה, ענפי שירות עבאי שהיו זרים לנו, טכטיים קרבי ושיטות ארגון שנשארו בשביבנו בספר החותם - היו נחלתנו במלחמות העולמית האחרונה. ונתגבשו במסגרת הפלוגות והחטיבה לנכסים יסוד של נסיען ודעת. הפיקוד העברי העיר נחל כיבושים חדשים של כושר ויעילות. אוצרות אלה של כח אדם והתחמושת מקצועית שנרכשו ע"י פועלה גלوية וסדרה ברשות זרה העטרפו בפיזור מלחתת הקוממיות אל

הכחות שנתחשלו בכור ארגון ההגנה וחטיבת הפלמ"ח מتوزע
פעולה נסתרת ונועזה ברשות עצמאית. שתי שלוחות אלו
בהתלבין הקימו יחד את עבא העלה והמגן לעצמות
הישראלית, אשר אויבים זמכו וניסו להחניקה באביה.

תנוועת ההתנדבות הייתה כליה שאגה לכך יהודי, לבבוד יהודי,
לגאולת ישראל ולעצמאותו. היא הפכה לאחת מאבני השთות
של בגין עצמו. המבוקש שעל קברי חיליה, הפורים ממפרץ
פרט ועד טריפולי טניה ומחבש ועד צפון איטליה, הם תמרורים
באחת מהרבבה דרכים שהובילו לתקומת מדינת ישראל. כל אבן
יסוד גורלה שהוא משוקעת בתחום הבניין ואינה גלויה לעין
מסתכל מקרוב בא. לקרהת מלאת עשר שנים מיום כניסה
החטיבת היהודייה הלוחמת לחזיות הקרב נתעוררה היומה להעלות
בזיכרון העבר את התקופה ההיא, על נפטוליה והישגיה, על
שליחותה צדרכמה. אוסף תמנונות זה בא לגובל מקצת מהיריעות
שנתעלמה במרוצת הזמן מעיני רבים. מטרתו להנחלת לדור
הבא את זכר فعلם של אלה אשר ביום פקודה נטשו את ביתם
ואת ארצם, יצאו להלחם בנכर על כבוד עמם ועל הצלתו
וחרותו, ושיקעו במפעל התנדבות זה את כל לחת נפשם ומיטב
כיסופיהם, המAIRים את דרכם בישראל הגוארה עד היום.

אלה נא